

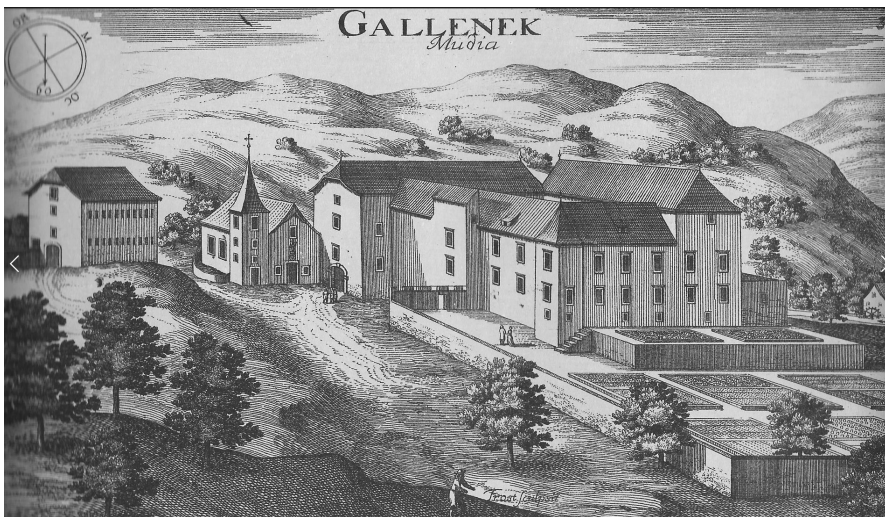

Zveza Ljudskih Tradicijskih Skupin Slovenije
Slovenian CIOFF® National Section

Bilten

Št. 3, letnik XIX.

julij 2022

Vsebina

<i>mag. Janja Ravnikar:</i>	1. CIOFF® Mednarodni folklorni festival Neighbours – Sosedje 2022	3
<i>Sašo Žepuhar:</i>	Kaj stoji za letno predstavo AFS France Marolt ..	6
<i>Matej Logar, Anja Sitar:</i>	FS ISKRAEMECO na veliko noč v Belgiji	9
<i>Tina Urih:</i>	Praznovanje v Cirkovcah	11
<i>Barbara Sitar:</i>	Janko Jerenko 1956 – 2022	13
<i>Foto: arhiv družine:</i>	Janko Jerenko 1956 – 2022	15
<i>Foto: J. Ravnikar:</i>	Hrvatje na Mednarodnem folklornem festivalu Neighbours – Sosedje 2022	16
<i>Foto: Saša Urih:</i>	Praznovanje v Cirkovcah	16

Bilten je brezplačno glasilo članov Zveze ljudskih tradicijskih skupin Slovenije in izhaja štirikrat letno.

Naslov: Zveza ljudskih tradicijskih skupin Slovenije
Glavni trg 7
p. p. 173
4000 Kranj
e-pošta: cioff-slovenia@cioff.org
internet: www.zltss.si

Bilten ureja Uredniški odbor:

glavna urednica	mag. Janja Ravnikar
član	Božidar Fabjan
član	Štefan Huzjan

Bilten se nahaja tudi na spletni strani ZLTSS: www.zltss.si.

Vsebina člankov izraža avtorjevo mnenje in ne mnenja uredniškega odbora.

Naslovnica: Medija, Izlake. Valvasor: Slava Vojvodine Kranjske.

1. CIOFF® Mednarodni folklorni festival *Neighbours – Sosedje 2022*

Iz mednarodnega folklornega festivala Alpe Adria, ki smo si ga pri ZLTSS oz. CIOFF® Slovenije kar nekaj let delili s CIOFF® Hrvaške, CIOFF® Avstrije in UFI Italije, se je letošnje pomlad rodil nov mednarodni folklorni festival z imenom *Neighbours – Sosedje*. Namesto italijanskega UFI smo k sodelovanju povabili CIOFF® Italije, pridružil pa se nam je še CIOFF® Madžarske, ki je letos zaradi državnih obveznosti odpovedal sodelovanje. Tako imamo sedaj popolnoma CIOFF®-ov festival. S kolegi iz ostalih sodelujočih nacionalnih sekcij CIOFF® smo se dogovorili, da bo poleg angleškega imena zraven vedno tudi ime v tistem jeziku, kjer bo v tistem letu organiziran festival. Ker je sodelujočih držav pet, tako pride vsaka nacionalna sekcija CIOFF® na vrsto za organizacijo vsakih pet let. S prvo, to je letošnjo organizacijo smo začeli letos Slovenci.

Organizacija je bila kar naporna, saj nas je bilo v organizacijski ekipi ZLTSS manj, kot bi bilo potrebno in kot smo mislili, da nas bo. Vsaka izkušnja je šola zase in z našim tajnikom Aleksandrom Sašem Zupanom zdaj veva, da se prihodnjič lotimo organizacije s precej večjo ekipo. Tudi finančno smo upali, da bomo bolj podprti. Na JSKD smo oddali 2 prijavi za sofinanciranje: eno za redno delovanje, tu smo prejeli 700 EUR. Druga prijava je bila zastavljena projektno za naš festival, a nam JSKD za ta namen ni odmeril nobene finančne podpore. Prijavili smo se še na razpis Mestne občine Kranj (MOK), kjer smo poleg rednega delovanja prijavi nedeljsko delavnico učenja ljudskih plesov tujih folklornih skupin v starem mestnem jedru Kranja. MOK nam je za namen festivala namenila le 500 EUR, za redno delovanje pa nam ni dodelila finančnih sredstev in je v obrazložitvi odločbe napisala, da se vloga ZLTSS za delovanje zveze društev zavrne, ker da v vlogi za sofinanciranje delovanja zvez društev ni razvidnih javnosti dostopnih produkcijskih programov, ki so izvedeni na območju MOK; da je bila razstava ljudskih glasbil sveta že ovrednotena v sklopu prijave drugega prijavitelja, zato je strokovna komisija vlogo za sofinanciranje delovanja zveze ocenila z 0 točkami. Ni nam bilo jasno, kako je to mogoče in po poizvedovanju smo ugotovili, da so ta projekt upoštevali pri prijavitelju ZKD Kranj, ki nam je za razstavo odstopil prostore, s samo organizacijo in strokovnim delom pa ni imel nič. Možnost smo imeli le za pritožbo na

Upravno sodišče, vendar se na koncu za to nismo odločili, ker bi nam to pobralo dodaten čas in energijo in ne vemo, kakšen bi bil izplen. Odgovorna na MOK za ta razpis je v pritožbenem roku sicer rekla, da nas bo povezala z direktorjem Zavoda za kulturo in turizem Kranj, ki da nam je pripravljen pomagati, vendar je ostalo le pri obljubi, ki po preteku pritožbenega roka ni bila realizirana. Odločili smo se, da delavnice plesov v starem mestnem jedru Kranja ne izvedemo in od pogodbe odstopimo, ker z dodeljenimi sredstvi ne vemo, če bi lahko pokrili že samo kosilo za nastopajoče, kaj šele ostalih stroškov. Ostal pa je grenak priokus.

Pogovori in dogovori za naš festival so potekali kar nekaj časa in precej časa smo porabili, da smo prišli do končne oblike festivala. In kako je ta potekal? Na festivalu so sodelovale naslednje tuje skupine: *Santa Gorizia* iz italijanske Gorice, *Lindwurm* iz avstrijskega Celovca in *Osijek 1862* iz hrvaškega Osijeka. Prihod skupin je bil v petek, 10. 6. 2022 popoldne, ko so se v Dijaškem domu Kranj najprej nastanile in se potem odpeljale na pozicijsko vajo v dvorano Doma krajanov v Šenčurju. Naš tajnik Sašo je namreč skupaj s svojo domačo skupino Folklornega društva Šenčur organiziral petkov večer in šenčurski župan, ki je zbrane na začetku tudi nagovoril, je sodelujočim zagotovil večerjo po nastopu. Vsaka tuja skupina in domača skupina so v šenčurski dvorani nastopile po enkrat. Po nastopu so domačini dvorano hitro spremenili v obednico, kjer smo po večerji poslušali kvaliteten pevski program hrvaške folklorne skupine, nato pa so na svoja glasbila zaigrale tudi ostale folklorne skupine. Žal je zaradi zakonske časovne omejitve avtobus Hrvate moral odpeljati v Dijaški dom Kranj na prenočitev, Avstrijci pa so se pripeljali s svojimi avtomobili, tako da so lahko ostali dlje. Italijanski prevoz je bil poglavje zase in Sašo je bil precej časa pri telefonu, saj je Italijane en avtobus pripeljal, potem pa je po njih po nastopu prišel drug avtobus istega prevoznika in jih želel hitro odpeljati. Nekako smo se z voznikom uspeli dogovoriti, da je podaljšal svoje čakanje še za tričetrt ure. Ker se je enemu izmed avstrijskih plesalcev med nastopom odlepil čevljev, je Sašo skupaj z avstrijskim vodičem iskal še čevljarja, ki bi do sobote zjutraj čevljev lahko usposobil.

Na sobotno jutro je po Italijane zopet prišel drug avtobus. Vsi skupaj smo se odpeljali na Bled, kjer so tuje skupine na promenadi med Festivalno dvorano in blejskim jezerom v soorganizaciji Javnega

zavoda Turizem Bled mimoidočim zaplesale po eno točko, napovedovala je v slovenščini in angleščini Zala Štamcar. Po nastopu in preoblačenju v garderobah Festivalne dvorane smo si vsi skupaj ogledali blejski grad. Njegov ogled nam je brezplačno omogočil Zavod za kulturo Bled in vsem je bil zelo všeč, sploh s svojimi veličastnimi razgledi. Hrvaški folkloristi so v zahvalo na gradu, kjer je bilo polno turistov z vsega sveta, tudi peli in navdušili prisotne. Javni zavod Turizem Bled nam je za nastop vsem skupaj častil kosilo v obliki ričeta in klobase v vojašnici v Bohinjski Beli, kar je bilo tudi svojevrstno doživetje. Po kosilu smo se z Bohinjske Bele odpeljali pod Slap Savica in večina udeležencev se je povzpela do slapu. Brezplačni ogled je organiziral Jure Sodja iz Kulturnega društva Bohinj, prav tako pa tudi vožnjo z ladjico po Bohinjskem jezeru z vodenjem in pa sobotni večerni nastop v Domu Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici. Tako smo po vožnji z ladjico odšli na generalko v omenjen dom, ob pol osmi uri zvečer pa se je po županovem pozdravu začel celovečerni in hkrati zaključni koncert našega festivala. V slovenskem jeziku je napovedovala Zala Štamcar, v angleškem Jure Sodja. Vsaka tuja skupina je odplesala dve točki, nastopili sta tudi dve domači skupini: organizatorica Folklorna skupina KD Bohinj iz Bohinjske Bistrice in KUD Triglav Srednja vas v Bohinju. Na odru je Jure vsaki skupini podelil spominski pokal in knjigo fotografij o Bohinju. Sama sem v imenu ZLTSS podelila darila skupinam in vsem, ki so požrtvovalno delali na festivalu in za festival. Po nastopu je domača skupina postregla z večerjo. Edino, kar je zmotilo, je bilo pomanjkanje miz in stolov, na kar pa je Jure že predhodno opozoril. Hrvaški folkloristi so v avli po večerji zopet zapeli in navdušili zbrane, med katerimi so bili tudi mimoidoči. Žal smo zopet zaradi omejenega števila ur vožnje z avtobusom morali naše druženje prekiniti že pred pol polnočjo in se odpeljati nazaj v Kranj.

Festivala so se udeležili tudi predsednik CIOFF® Hrvaške Enrih Merdić, predsednik CIOFF® Italije Franco Mallozzi in podpredsednik CIOFF® Avstrije Günther Lippitz. Z njimi smo z Brunom in Sašem imeli v nedeljo zjutraj sestanek, kjer so pohvalili organizacijo festivala, naredili smo načrte za naprej in skupaj podpisali pogodbo o sodelovanju, kjer manjka še podpis CIOFF® Madžarske. Po sestanku smo skupine pospremili v njihove avtobuse in avtomobile in

kmalu po vrnitvi so nam vsi pisali hvaležna pisma o tem, kako so se pri nas imeli lepo.

Za veliko pomoč pri organizaciji se zahvaljujem predvsem našemu tajniku Aleksandru Sašu Zupanu, ki je bil tudi v veliko pomoč pri izdelavi in nabavi festivalskih majic, saj je izbrano tiskarno nekaj dni pred festivalom poplavilo in je bilo treba najti drugega tiskarja, zaradi česar se je Sašo odpeljal tudi v Cerknico. Dr. Bruno Ravnikar je kot režiser prireditve skrbel za umetniški del in je napisal tudi vse napovednike. Nekaj sivih las je povzročila hrvaška skupina s spremenjenimi koreografijami, katerih opisov niso poslali, tako da sta Bruno in Zala sproti pred prireditvijo pisala in prevajala tekst. Zahvala gre vodičem skupin: Gabrieli in Boštjanu Fendetu za avstrijsko skupino, Špeli Zupan za italijansko skupino in ostalo pomoč pri organizaciji ter Tadeju Žuri za hrvaško skupino. Hvala Zali in Juretu, Javnemu zavodu Turizem Bled in Zavodu za kulturo Bled, šenčurski skupini in šenčurskemu županu, FS KD Bohinjska Bistrica, Ozarčanom za oblikovanje loga festivala. In še za konec: na vrsti smo zopet čez pet let in pogovori o soorganizaciji so že stekli. Tokrat na drugem koncu Slovenije. Upam, da nam uspe.

mag. Janja Ravnikar, predsednica ZLTSS

Kaj stoji za letno predstavo AFS France Marolt

Najpomembnejši dogodek v letu za Maroltovce se zgodi meseca maja na odru Cankarjevega doma, o tem ni dvoma. Največ truda, priprav, dela in finančnega vložka gre za krono letnega dela naše skupine, za dogodek, ki je tako pomemben, da mu člani prilagajamo vse ostalo, tudi svoje življenje. Ker Marolt je naše življenje.

Tudi letos se je tako zgodilo, da je eden izmed plesalcev "skočil" iz poroke odplesat letni koncert in se vrnil nazaj na prijateljičino poroko.

Pred leti je plesalec Miha za 2 uri zapustil sestrino poroko, da bi se na nastopu v Cankarjevem domu "poročil" on sam. Vse to pa ne bi šlo brez ogromnega števila vaj. Maroltovci začnemo z vajami za letni nastop že 6 mesecev prej, ideje in snovanje predstave pa se dogaja še mnogo prej. Na prvih intenzivnih vajah v sezoni, tam nekje v začetku decembra, umetniški vodja na sestanku skupine izda temo nove letne predstave in kmalu za tem se začne resno delo.

Na pol "poti" do cilja (februarja) izvemo, s kom bomo plesali v 'Cankarju' in seveda na vajah naslednje tri mesece. Ker smo perfekcionisti, tako vodje, kot plesalci, smo na koncu seveda vsi živčni in včasih bi se najrajši "požrli" med sabo, a se rajši po vajah sproščeno podružimo v društvenem "baru" v kleti, ki smo ga poimenovali "Tončkina klet", po prvi in največji maroltovski dami, legendarni Tončki Marolt. Slišali smo že razne govorice, da se 'na Maroltu' samo dela, a kdor je že 'žural' z nami, ve, da smo vsaj tako dobri kot na odru tudi v zabavnem programu. Ravno v prostem času tkemo vezi, ki nas delajo tako močno in povezano skupnost.

In potem (vsako leto prehitro) pride zadnja generalka in zadnji teden pred letno predstavo. Vloge so razdeljene, vsi člani imamo svoje zadolžitve in zadnje dni je na Maroltu kot na mravljišču. V petek se naše mravljišče z ogromno 'robe' preseli v naš drugi dom, bolje znan kot Cankarjev dom. Dopoldne je prva z delom pričela ekipa scene, ki je, tako kot ostali, vse najmanjše podrobnosti že prej dorekla na sestanku s tehnično ekipo Cankarjevega doma. Medtem, ko se je poln tovorni kombi kostumov, glasbil, rekvizitov in ostale opreme izlagal po dveh nadstropjih garderobnih prostorov in medtem ko so se novinci še tretjič zmedeno izgubljali po velikih labirintih zaodrja Cankarjevega doma, se na odru odvijajo tonske vaje. Lepo, po prej določenem vrstnem redu. Ob 18-ih se začne vaja, ki traja štiri ure in je namenjena prilagajanju na oder in tehniko. Petek pred 'letnim' je edini dan v letu, ko se gre po vajah brez razmišljanja spat. Čaka nas dolg in pomemben dan.

Sobota: že dopoldne se zbirajo prvi entuziasti, tisti, ki si prvi pripravijo vse potrebno in zlikajo vse kostume. Ostali upamo na kakšno luknjo vmes, ki ponavadi postane 'zadnji trenutek'. Pred generalko ob 13-ih, ki traja 2 uri, imamo upevanje, po njej pa skupinsko kosilo. Prazna vreča ne stoji pokonci. Plesne točke, ki še "ne stojijo", morajo še enkrat na oder, ostali fantje se tri ure pred začetkom predstave

zleknejo na tla garderobe in počivajo, iz nekaterih sob se slišijo šale in smeh, punce začnejo s frizurami in ličenjem, glasbeniki si godejo po svoje. APZ-jevci, ki so pogosto naši gosti, vadijo svoj program. Zmeraj se najde kdo, ki še šiva zadnje gumbe, dela šopke, vadi zadnje takte, ali pa 'fehta' koga, da ga zapelje domov po pozabljene reči. Pred nastopom se skušamo sprostiti, vnesti sladkor za energijo, iti z mislimi čez program. Sledi preoblačenje in v miru – priprave na nastop. Pol ure pred začetkom se pripravljeni zberemo v zaodrju, garderoberka zaveže še zadnjo mašno ter popravi kravato ali pečo. Sledi novo upevanje in stisk rok. A kdo ve, kje je Anja? Anja? Anja!?! Tri minute pred začetkom jo najdemo. Ponavljala je uverturo in pozabila na čas. Gremo! Glasbeniki v luknjo, plesalci na oder! Srečno!

Sledi najlepši del najlepšega dneva leta za Maroltovce. Ura in pol izjemno kontroliranega kaosa. Vsaj tako zanimivo kot je na odru, je pogosto tudi v zaodrju. Včasih se najde kdo, ki v gatah spremlja program za zaveso, ker ima preveč točk vmes, pogosto pa plesalci iz naslednje točke skačemo za zavesami po ritmih, ki ga narekujejo v orkestrski luknji. Seveda za tem, ko pritečemo iz dveh nadstropij oddaljenih garderob, kjer imamo vse zloženo po kupčkih za posamezne točke, da je preoblačenje čim hitrejše. Tam za zaveso mahajo ali pa pozorno spremljajo tudi Luka, Tomaž, Teri, ob pevskih točkah še Jasna – naši zlati vodje in trenerji. Zgodilo se je tudi, da je kdo že zamudil na oder, ker so mu predolgo urejali frizuro. Tekanje, vprašanje za soplesalca, če mi stoji vse na mestu, vzdih in v ples po melodijah, ki jih dajejo naši odlični glasbeniki. In tako vse do 'luštne noči', ko na oder stopimo vsi in vzneseno zapojemo našo himno. Letos nas je bilo natanko 100. Ponosnih in srečnih!

Nismo profesionalci, vse počnemo zastonj, veliko ur svojega časa nesebično dajemo 'Maroltu', kot so to počeli tisoči pred nami. Kdo ve, kako bi bilo, če bi naš ustanovitelj France Marolt, ki smo mu letos posvetili predstavo, poživel še kako desetletje več ... Bi mogoče po zgledu Zvonimira Ljevakovića v Zagrebu in Olge Skovran v Beogradu zgradil svoj prepoznaven slog in močen nacionalni folklorni ansambel? Kdo ve, mogoče pa nekoč ... Do takrat bomo mladi gnali 'Marolta' dalje, zahtevni do sebe, zahtevni do naših vodij, se trudili biti zgled in vzpodbuda ostalim skupinam, 'Marolt' pa nam bo vračal s prijatelji in spomini za vse življenje.

Sašo Žepuhar

FS ISKRAEMECO na veliko noč v Belgiji

Člani FS ISKRAEMECO Kranj smo se v času velike noči odpravili v Belgijo, natančneje v mesto Leuven, kjer smo se na povabilo organizatorja udeležili Paasfeesten festivala, ki je pod okriljem zveze CIOFF® potekal vse od četrтка 14. aprila do torka 19. aprila 2022. Na pot smo krenili že en dan prej, saj nas je čakala dolga, 15-urna vožnja, poleg tega pa smo si še pred začetkom festivala želeli ogledati mesto Bruselj in si pred slavnim Mannekenom Pis privoščiti pravi belgijski vafel ter kozarec piva.

V četrtek v poznih popoldanskih urah ob prihodu v Leuven smo imeli še pred namestitvijo v hostel spoznavni sestanek z organizatorji festivala ter z našima vodičkama, ki sta bili nato ves čas na voljo za vso morebitno pomoč ter nam prijazno pripovedovali tudi o življenju in navadah v Belgiji.

Petkovo dopoldne je bilo namenjeno generalkam, kjer je imela vsaka skupina na voljo približno 40 minut, kar pa je bil tudi edini čas, ki ga je organizator predvidel v ta namen. Pred večernim nastopom na glavnem festivalnem prizorišču v dvorani Rijschool smo se v manjših narodno mešanih skupinah zabavali še z iskanjem skritega zaklada v bližnjem parku, zvečer pa se je vsaka folklorna skupina najprej predstavila z 10-minutnim spletom, nato pa publiko, ki so jo tokrat povečini sestavljali člani preostalih nastopajočih skupin, naučila še en ljudski ples iz svoje države. Glede na to, da smo ta večer nastopili s spletom vzhodnoštajerskih plesov, smo se odločili, da naše gledalce naučimo rašplo oz. konjski ples, ki je tudi sicer požel največ navdušenja.

V soboto po kosilu smo se najprej v daljši povorki sprehodili čez zelo dobro obiskane ulice mesta Leuven in vmes na različnih točkah odplešali nekaj krajših gorenjskih spletov, glavni program pa se je odvijal pred mestno hišo, kjer se je zbrala velika množica ljudi. Nastopu vseh folklornih skupin ter izmenjavi daril je sledil še znameniti velikonočni običaj, ki se ga vsako leto najbolj razveselijo predvsem najmlajši prebivalci, saj pred mestno hišo v Leuvnu poteka tradicionalno lovljenje čokoladnih jajčk. Sobotni večer so si organizatorji

zamislili kot plesne delavnice, kjer smo skupine ena drugo ponovno učile ljudskih plesov, le da tokrat vsaka s polurnim programom, kar se je seveda zavleklo dolgo v noč.

Velikonočno nedeljo smo letos preživeli na prav poseben način, saj smo se v folklornih kostumih že zjutraj udeležili velikonočne svete maše, kjer se je vsaka skupina predstavila tudi z eno glasbeno ali pevsko točko ter prebrala prošnjo v svojem maternem jeziku. Našo skupino je tokrat zastopala moška vokalna skupina, ki je med berili prijetno pobožala naša ušesa z ljudsko pesmijo *Pod rožnato planino*.

Tudi zadnji dan, na velikonočni ponedeljek, nismo bili prosti, saj nas je pravzaprav čakal najdaljši in najpomembnejši nastop v nabit polni festivalni dvorani Rijschool, kjer je morala vsaka skupina pripraviti 23-minutni program. Uspešnemu koncertu, na katerem smo publiko navdušili s spletom gorenjskih in goriških plesov, je nato sledilo še zaključno druženje in naslednji dan po zajtrku dolga pot domov.

Naj na koncu pohvalimo še odlično delo organizatorjev za uspešno izpeljan festival, na katerem je bilo dobro poskrbljeno tako za zadostno količino vode med nastopi kot za vsakodnevno tople obroke, predvsem pa za izredno pester in zanimiv program, ki je bil morda na trenutke celo preveč natrpan in malenkost ponavljajoč (npr. dva večera plesnih delavnic). Pogrešali smo tudi malo več prostega časa in kakšno dodatno generalko, vendar pa so vse takšne malenkosti hitro pozabljene, saj smo bili po dolgih dveh letih končno zopet na turneji v tujini.

Kljub natrpanemu programu festivala, kjer je bilo zaradi vsakodnevnih dejavnosti časa za počitek relativno malo, smo na festivalu zelo uživali, spletili nova prijateljstva s folklorniki iz Litve, Anglije in Belgije ter se naučili njihovih plesov. Predvsem pa smo ponosni, da smo uspešno zastopali barve Slovenije in obiskovalce letošnjega že 46. festivala Paasfeesten vsak dan znova navdušili z raznovrstnim ter kvalitetnim programom in pokazali, kako čudovito in bogato dediščino skriva naša mala dežela.

Matej Logar in Anja Sitar

Praznovanje v Cirkovcah

V soboto, 18. junija 2022 je potekalo praznovanje ob visokih društvenih jubilejih, ki smo jih dosegli v preteklih dveh letih. Po ustnih virih je okoli leta 1920 v Cirkovcah nekaj vaščanov ustanovilo kulturno društvo. V njem so se zbirali ljubitelji petja, plesa, gledaliških iger in bralci knjig. V 100 letih delovanja društva so člani ustvarjali in se izražali na številne načine, dramska sekcija, pevski zbor, ljudski pevci, likovniki. Delovanj je na različnih področjih dosegalo vzpone in padce.

Leta 1975 je bil ustanovljen **Tamburaški orkester Cirkovce** in je do danes postal eden bolj prepoznavnih slovenskih tamburaških orkestrov. Vsak član, bilo jih je več kot 200, je pripomogel, da so zgradili uspešno zgodbo s tradicijo. Repertoar Tamburaškega orkestra Cirkovce je znan po raznolikosti, saj igrajo od slovenskih popevk do svetovnega rocka pod vodstvom dirigenta Petra Krajnca. S pevkami **Kreativkami** so izvedli tudi skupno pesem, nato pa so te nadaljevali z ljudsko pesmijo in popevko pod vodstvom Nenada Petroviča.

Folklorna skupina Vinko Korže je v letu 2021 obeležila 90 let obstoja in je ena izmed najstarejših folklornih skupin v Sloveniji. Od ustanovitve leta 1931 je skupina delovala pod vodstvom Vinka Koržeta. Po njegovi smrti je leta 1963 vodenje prevzel Maks Medved, ki je skupino vodil do leta 1969, ko je vodstvo prevzel Anton Brglez. Nato je leta 1998 za 15 let vodja skupine postala Liljana Brglez. Od leta 2015 skupino vodi Tina Urih.

V 90 letih delovanja se je zgodilo marsikaj lepega. Skupina je prepoštovala večino Evrope, prečesala Slovenijo po dolgem in počez. Skupina pleše štajerske plesne in ohranja tudi druge oblike izročila, kot so igre, šege in ljudske pesmi. Cirkovski folkloristi so še posebej poznani v pustnem času kot cirkovski ploharji.

Folkloristi so plesali po celotni življenjski premici in zajeli plesalce v vseh življenjskih obdobjih. Predstavilo se je 5 generacij folkloristov, od najmlajši iz OŠ Cirkovce, ki so se predstavili s spletom »Štrik«, članska FS s spletom Cirkovski pjebi, na novo ustanovljena folklorna skupina Drgoč, sestavljena iz plesalcev generacij 1990–2000. Sledil je nastop plesalcev, ki jih je zbral Polde Medved iz generacij 1972–1994. Na vrhuncu prireditve so zaplesali veterani FS, ki so obeležili 20 let delovanja skupine od ponovne združitve.

Poleg po veselju poznani mini godbi **Pepi Krulet** so za popestritev poskrbeli zbrani muzikanti vseh generacij, Peter Kranjc, Zvonko Gregorc, Ivan Kojc, Miran Kovačič, Miran in Davorin Urih, Štefan Lenart, Jurij Lah in Matic Fišer, ki so igrali in na nastopih spremljali folkloro v zadnjih 30 letih.

Vesele Polanke so nastop pričele z poročnim valčkom, za tiste folkloriste, ki so se med plesanjem zaljubili in nato skupno nadaljevali življenjsko pot do danes. V čustveno razvnetem ozračju je plesalo več kot 30 parov.

S svojo prisotnostjo nas je počastil velikan slovenske folklorne dr. Bruno Ravnikar ter župan Občine Kidričevo, Anton Leskovar, ki je vse zbrane presenetil z jubilejno torto. Kar med dogodkom je ustvarjal cirkovski slikar Leon Pišek in v počastitev dogodka naslikal folklorni par. Sledila je skupna točka vseh 170 nastopajočih, na kateri so plesalci zaplesali šotiš in ob spremljavi tamburašev ter Pepi Kruleta družno zapeli *Tam dol na ravnem polju*. Prireditve je dosegla vrhunec, raznel se je ples in rajanje nastopajočih po dvorani. Prireditve sta povezovala Grega Medved in Tina Urih, ki je tudi pripravila scenarij prireditve. Novi predsednik društva, tamburaš Žiga Ciglarič je na prireditvi nagovoril prisotne, poudaril pomen medgeneracijskega povezovanja, prenos znanj in sodelovanja med sekcijami, le tako da bomo uspešno pot nadaljevali novih 100 let.

Ob prireditvi smo pripravili tudi brošuro, v kateri so predstavljene sekcije Prosvetnega društva Cirkovce s poudarkom na folklorni skupini, ki je dodala tudi opise plesov, notne zapise in opis kostumske podobe. Sredi ravnice Dravskega polja obdani s žitom in silhueto domačih Cirkovc v ozadju smo posneli video, splet cirkovskih plesov, v njem nastopajo združeni člani in veterani folklorne skupine. Za podporo pri izvedbi projekta se zahvaljujemo Občini Kidričevo, društvu LAS Bogastvo Podeželja in vsem donatorjem.

Z veliko odgovornostjo in ponosom smo se lotili priprave v počastitev visokih jubilejev. Ob dvorani, ki je bila polna do zadnjega mesta, publiki, ki je stoje s petjem pozdravljala nastopajoče in spontano zaplesala, menimo, da nam je uspelo in z veseljem napovedujemo novih 100 let Prosvetnega društva Cirkovce.

Tina Urih, vodja FS Vinko Korže Cirkovce

Janko Jerenko 1956 – 2022

Žalostna vest, da je za vedno zaprl oči Človek ustvarjalnega duha in jasnih stališč, je pretresla naše kraje, dosegla pa tudi tiste daleč naokoli po Sloveniji in širše. Janko Jerenko, dolgoletni predsednik, umetniški vodja in gonilna sila društva, se je poslovil v 67. letu starosti. Njegovo življenje je bilo zelo kreativno in ves čas v iskanju načinov za uresničitev idej, s pomočjo katerih bi življenje v kraju postalo živahnije, kultura pa bi tako ali drugače dosegla vse generacije.

V začetku septembra 1983 se je na pobudo Nežke Lubej sestalo osem parov v bifeju Emeršič in že takrat je Janko pokazal zanimanje in navdušenje za ples in ustanovitev društva. Z Nežko sta takoj našla skupni jezik in ta srčna povezava je ostala. Ob ustanovitvi društva se je takoj lotil iskanja muzikantov, izdelave prvih oblek in iskanja prostora za vaje. Tako smo gostovali v bifeju Emeršič, gasilskem domu Tržec, dvorani na Selah in nazadnje smo se ustalili v vaškem domu Lancova vas. Ravno zaradi želje po lastnih prostorih, v katerih bi člani FD Lancova vas lahko vadili in ustvarjali, se je že od začetka aktivno vključil v Lancovski fašenk, prireditve, s katero smo od 1996 do 2006 zbirali sredstva za gradnjo vaškega doma, ki se je začela aprila leta 2002, torej pred 20. leti. Tudi pri tem ni šlo brez Janka. Ko je včasih že zmanjkalo energije, je znal najti primerne besede spodbude, ki so nas gnale dalje. Leta 2004 smo s ponosom predali prostore svojemu namenu.

Janko je bil leta 1991 eden od pobudnikov ustanovitve skupine korantov pri Folklornem društvu Lancova vas, ki ga je takrat tudi vodil. Od samega začetka je ostajal zvest opravi rogatega koranta in postal idejni oče izgleda, ustroja in nastopa lancovskih korantov, ki so skozi leta postali zaščitni znak tega kraja. Ob folklorni obleki je v pustnem času prav tako zelo rad nadel korantovo opravo, se podal po vasi, na ptujski karneval ali pa tudi na gostovanje v tujino. Ker so pustne šege tesno povezane z življenjem Lancove vasi, je nekaj njihovih elementov znal vključiti tudi v nastope folklornih skupin. Ob izvedbi postavitev je Nežkine ideje skrbno prevzel. Veliko iznajdljivosti in natančnosti je posvetil rekvizitom, ki so bili del postavitev. Na gostovanju na Poljskem je njegova scena pripomogla k osvojitvi 2. mesta – srebrne sekire in posebne pohvale. Poskrbel je tudi,

da je miklavževanje in srečanje ljudskih pevcev in godcev v vaškem domu postalo stalnica.

Poleg rednih vaj, ki jih je vodil, se je posvečal vzgoji plesalcev, obnašanju in izgledu na nastopih. Janko je poskrbel, da so ob obletnicah društva nastajali naši odmevnejši projekti, kot so izid kasete (Za Haloškimi vrtami), raziskava kulture oblačenja, šeg in navad ter plesnega in pustnega izročila s pomočjo strokovnjakov dr. Marije Makarovič, Mirka Ramovša in dr. Aleša Gačnika, izdelava praznih kostumov ob 10. obletnici, izid prve knjige ob 20. obletnici delovanja društva: Dediščina Lancove vasi in okolice avtorjev dr. Marije Makarovič, Mirka Ramovša in dr. Aleša Gačnika, izid CD plošče (2007), izid druge knjige ob 30. obletnici delovanja: Oj lepo je res na deželi avtorice Nežke Lubej in izid tretje knjige: Fašenk za haloškimi vrtami avtorja etnologa Andreja Brenceta, ki je izšla leta 2018, ob 35. obletnici društva. Takrat je Janko s ponosom sprejel Maroltovo plaketo.

Zadnja štiri leta je bil član odbora za prireditve Občine Videm. Tudi tukaj je s svojimi izvirnimi idejami pomagal kreirati prireditve, ki so naredile našo občino še bolj prepoznavno. Janko je bil res nemiren duh, v tistem pozitivnem smislu, zato se mu v imenu vseh članov folklornega društva in sekcij zahvaljujem za vse ideje, pobude in energijo, ki nam jo je znal vliti in s katerimi je naša skupnost rasla in se razvijala. Ljubiteljska kultura mu je zlezla pod kožo. 39 let je bil gonilna sila društva. Njegova odločnost in delo sta bila navdih za druge. Navdih, ki smo mu znali in hoteli slediti in pomagati pri uresničevanju na prvi pogled morda nenavadnih, celo neuresničljivih misli, ki so sčasoma dobile obliko, življenje in prepoznavnost.

Izjemna dediščina nas bo vedno spominjala na človeka, ki je bil neusahljiv vir idej, s katerimi je naš kraj risal na svetovni kulturni zemljevid in spodbujal ljudi okoli sebe k uresničevanju zamisli. Za svoje delo je prejel številne nagrade in priznanja. Lahko rečemo, da je vsak dan razmišljal o nečem, o čemer ni razmišljal nihče drug, bil je izjemen kulturnik, poskrbel je, da je iz sadik idej zraslo prenekatero močno drevo, ki ima korenine zasidrane dovolj globoko v zemljo, da bo raslo in navduševalo tudi prihodnje generacije.

Barbara Sitar, predsednica FD Lancova vas

Foto: Janko Jerenko 1956 – 2022 (foto: arhiv družine Jerenko)

Foto: Hrvatje na M. f. festivalu Neighbours–Sosedje 2022 (foto: J. Ravnikar)

Foto: Praznovanje v Cirkovcah (foto: Saša Urih)